

Przegląd zmian w ustawodawstwie RP

Czerwiec 2023

A set of legal analyses is conducted in partnership with the Rule of Law Institute Foundation (FIPP)

INSTYTUT NA RZECZ PAŃSTWA PRAWA

W dniu 27 czerwca 2023 r. weszły w życie zmiany do Ustawy specjalnej (Ustawia z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa) wprowadzone Ustawą z dnia 14 kwietnia 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1088).

Do najistotniejszych zmian dotyczących obywateli Ukrainy należy zaliczyć:

- Okres legalnego pobytu obywateli Ukrainy, którzy legalnie przybyli do Polski po 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi na Ukrainie, zostaje automatycznie przedłużony do dnia 4 marca 2024 r. Przedłużenie to obejmuje również obywateli Ukrainy posiadających Kartę Polaka wraz z członkami ich rodzin.
- Okres legalnego pobytu obywateli Ukrainy, którzy legalnie przybyli do Polski po 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi na Ukrainie, zostaje automatycznie przedłużony do dnia 31 sierpnia 2024 r., jeżeli:
 1. w dniu 4 marca 2024 r. uczęszczają do przedszkola, spełniają obowiązek szkolny lub uczą się w polskim systemie edukacyjnym zgodnie z przepisami prawa oświatowego;
 2. w dniu 4 marca 2024 r. pobierają naukę w przedszkolu lub szkole funkcjonujących w ukraińskim systemie oświaty z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
 3. nie później niż w roku szkolnym 2022/2023 rozpoczęli naukę w branżowej szkole II stopnia, szkole policealnej lub szkole dla dorosłych.

Przedłużenie to obejmuje również rodziców lub opiekunów tych osób, jeśli są oni niepełnoletni.

- Okres legalnego pobytu obywateli Ukrainy, którzy legalnie przybyli do Polski po 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi na Ukrainie, zostaje automatycznie przedłużony do dnia 30 września 2024 r. w sytuacji gdy obywatel Ukrainy przystępuje w Polsce do egzaminu maturalnego w terminie poprawkowym.
- Kolejny szereg zmian dotyczy przedłużenia legalności pobytu obywateli Ukrainy, którzy przybyli do Polski przed dniem 24 lutego 2022 r. i w sytuacji, gdy ostatni dzień ich legalnego pobytu w Polsce przypada w okresie od 24 lutego 2022 r. W tym wypadku wydłużeniu do 4 marca 2024 r. ulegną okresy pobytu i okresy ważności wiz krajowych, okresy ważności zezwoleń na pobyt, terminy na opuszczenie przez obywateli Ukrainy terytorium Polski, terminy dobrowolnego powrotu, jak również do tego czasu uznaje się za legalny pobyt krótkoterminowy na podstawie wize Schengen lub w ramach ruchu bezwizowego. Należy pamiętać, że przedłużone dokumenty nie uprawniają do przekraczania granicy, a jedynie pozwalają przedłużyć legalność pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (RP).
- legalizacji pobytu obywateli Ukrainy. Oznacza to, że do dnia 4 marca 2024 r. udziela się zezwolenia na pobyt czasowy obywatelom Ukrainy niespełniającym ustawowych wymogów warunkujących udzielenie zezwolenia (możliwość uzyskania pobytu czasowego na okres 1 roku).
- Do dnia 4 marca 2024 r. dopuszcza się, iż w określonych przypadkach (przy występowaniu okoliczności o których mowa w art. 302 ust. 1 pkt 1-8 i 10-16 ustawy o cudzoziemcach), wobec obywateli Ukrainy postępowanie w sprawie o zobowiązanie cudzoziemca do powrotu nie będzie wszczęte lub będzie umorzone, jeśli zachodzi ważny interes dla tego cudzoziemca.
- Bieg terminów w sprawach pobytowych zostaje zawieszony do dnia 4 marca 2024 r.

Kolejne zmiany w polskim ustawodawstwie, które miały miejsce w ostatnim czasie, mają istotne znaczenie dla wszystkich cudzoziemców przebywających na terytorium RP. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 czerwca 2023 r. z dniem 1 lipca 2023 r. odwołuje się na obszarze RP stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Konsekwentnie, wszystkie dokumenty pobytowe, które utraciły ważność po 14 marca 2020 r. i zostały przedłużone na mocy tzw. ustawy COVID-owej, pozostają ważne do 30 dnia po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego. Osoby przebywające w Polsce na podstawie przedłużonych dokumentów pobytowych najpóźniej do dnia 31 lipca 2023 r. powinny legalizować swój pobyt (np. złożyć nowy wniosek pobytowy) albo opuścić terytorium RP. Należy podkreślić, że powyższe nie ma zastosowania do obywateli Ukrainy, których zasady legalizacji pobytu reguluje tzw. Ustawa specjalna.

Istotną zmianą, która również weszła w życie z dniem 1 lipca 2023 r., jest wzrost wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz powiązana z nim wysokość limitu przychodu dla nierejestrowanej działalności gospodarczej.

Więc z dniem 1 lipca 2023 r.:

1. minimalne wynagrodzenie za pracę wynosi 3 600 zł brutto miesięcznie (dotychczas 3 490 zł brutto),
2. minimalna stawka godzinowa wynosi 23,50 zł brutto (dotychczas 22,80 zł brutto).

W związku z powyższym z dniem 1 lipca 2023 r. nie stanowi działalności gospodarczej działalność wykonywana przez osobę fizyczną, której przychód należny z tej działalności nie przekracza w żadnym miesiącu 75% (dotychczas 50%) kwoty minimalnego wynagrodzenia i która w okresie ostatnich 60 miesięcy nie wykonywała działalności gospodarczej. Oznacza to, że od 1 lipca 2023 r. nierejestrowaną działalność można prowadzić do limitu miesięcznego przychodu na poziomie 2 700 zł. Warto jednak przypomnieć, że w razie przekroczenia wskazanego limitu pozostaje tylko 7 dni na zarejestrowanie działalności gospodarczej.

• **We are there**

